

نقشه جامع علمی سلامت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شاهرود

تهیه کنندگان:

دکتر رضا چمن، استادیار اپیدمیولوژی

معاون امور بهداشتی دانشگاه

دکتر سید عباس موسوی، استادیار روانپزشکی

معاون آموزشی، پژوهشی دانشگاه

احمد خسروی، مربی اپیدمیولوژی

مدیر امور پژوهشی دانشگاه

(۱۳۹۰)

سروشخانه:	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شاهرود
عنوان و نام پدیدآور:	نقشه جامع علمی سلامت دانشگاه علوم پزشکی شاهرود/ نویسندگان رضا چمن، سیدعباس موسوی، احمد خسروی، ویراستار رضا چمن؛ به سفارش دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شاهرود.
مشخصات نشر:	تهران: اردوان، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری:	۵۵۶ ص.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۱۰۱۷-۴۰۰
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
موضوع:	سلامت پروری -- ایران -- برنامه ریزی
موضوع:	دانشگاهها و مدارس عالی -- ایران -- سلامت پروری
موضوع:	دانشگاهها و مدارس عالی -- ایران -- برنامه ریزی
شناسه افزوده:	چمن، رضا، ۱۳۵۰ - ویراستار
شناسه افزوده:	موسوی، سیدعباس، ۱۳۲۷ -
شناسه افزوده:	خسروی، احمد، ۱۳۵۵ -
رده بندی کنگره:	RA۲۲۷/۸۵۱۸:۱۳۹۰
رده بندی دیویی:	۶۱۳
شماره کتابشناسی ملی:	۲۴۵۷۲۲۵

نام کتاب:	نقشه جامع علمی سلامت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شاهرود
ناشر:	نشر اردوان (به سفارش دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شاهرود)
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۱۰۱۷-۴۰۰
نویسندگان:	دکتر رضا چمن، دکتر سیدعباس موسوی، احمد خسروی
ویراستار:	دکتر رضا چمن
صفحه آرا:	فاطمه دم یار
طراح جلد:	معصومه سعیدی
ناظر فنی چاپ:	امیر صادقی نژاد
لینوگرافی:	کاری
چاپ:	سپه
صحافی:	دانشور
لویت چاپ:	اول - تایستان ۹۰
تیراژ:	۱۰۰۰ نسخه
قیمت:	۱۰۰۰ تومان

کلیه حقوق قانونی برای دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شاهرود محفوظ است.

تکثیر یا تولید مجدد تمام یا قسمتی از این کتاب به هر شکل، از جمله چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی، تهیه CD، تصویر و صدا ممنوع است. این اثر تحت پوشش قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان ایران قرار دارد و متخلفان بر اساس این قانون تحت پیگرد قرار می گیرند.

نشانی: شاهرود، میدان هفت تیر، دانشگاه علوم پزشکی شاهرود، ساختمان مرکزی،

مدیریت امور پژوهشی و اطلاع رسانی پزشکی

تلفن: ۰۲۷۲-۳۳۹۴۴۹۹-۳۳۹۴۸۵۲

مقدمه

نقشه جامع علمی کشور در اسناد مربوطه اینگونه تعریف شده است: مجموعه‌ای جامع، هماهنگ و پویا از اهداف، سیاست‌ها و الزامات برنامه‌ریزی تحول راهبردی علم، فناوری و نوآوری مبتنی بر ارزش‌های اسلامی- ایرانی با نگاهی معطوف به آینده برای دستیابی به اهداف چشم‌انداز کشور (مصوبه شورای تخصصی نقشه جامع علمی کشور مورخ ۸۶/۹/۲۷).

نقشه جامع علمی سلامت در راستای نقشه جامع علمی کشور به عنوان برنامه و چشم‌انداز توسعه سلامت که یکی از پایه‌های اساسی توسعه اجتماعی- اقتصادی کشور است طرح‌ریزی گردیده است. در تدوین نقشه جامع علمی سلامت سه محور اساسی به عنوان ارکان نوید بخش جامعه سالم مورد توجه قرار گرفته است:

محوریت عدالت در سلامت

توجه به الگوی ایرانی- اسلامی در توسعه علمی و همه جانبه سلامت

تأکید بر جایگاه و نقش علم و فناوری اطلاعات در راستای تحقق سلامت برای همه

سلامت در زمره نیازها و حقوق اساسی مردم محسوب میگردد و از طرفی عرصه تغییر و تحولات پیچیده و سریع می باشد. تغییر الگوی علل مرگ و بیماری، تحول در مفاهیم سلامت، پیشرفت فناوری در شیوه های تشخیص، درمان و ارائه خدمات، همگی حاکی از سرعت و تنوع تغییرات در سلامت هستند. در این سند ویژگی‌های جامعه مطلوب به تصویر کشیده شده است که بخش مهمی از آن برخورداری مردم از سلامت با امید زندگی بالا و با کیفیت و بهره مند از محیط زیست سالم بوده و انتظار می رود که با تحقق اهداف این نقشه، ایران کشوری در جایگاه نخست سلامت در سطح منطقه باشد. سیر تحولات در نظام سلامت به عنوان چالشی جهان شمول از یکسو و تهددات نظام سلامت در پاسخگویی مناسب و حرکت در جهت سند چشم انداز بیست ساله کشور از سویی دیگر، تدبیری عالمانه و هوشمندانه را می طلبد و اتخاذ این تدبیر بایستی با درک جامع و تحلیل صحیح از ارزش‌های اسلامی و با استفاده درست و منطقی از فناوری‌های نوین علمی باشد یکی از اهداف بلند و آرمانی سند چشم انداز ۱۴۰۴ جمهوری اسلامی ایران، کسب جایگاه نخست در بین ۲۵ کشور منطقه آسیای جنوب غربی در افق ۲۰ ساله است که طبعاً لازمه رسیدن به این هدف پویایی و تحرک علمی منسجم و هدفمند در همه دانشگاههای علوم پزشکی کشور است.

سلامت از حوزه هایی است که تأثیر علم و فناوری بر آن کاملاً بارز و چشمگیر است. علم و فناوری این ظرفیت را دارند که نظام مراقبت و کنترل آسیب‌ها و بیماری‌ها را تغییر دهند، اثربخشی خدمات

بهداشتی- درمانی را تحت تأثیر قرار دهند و از سویی دیگر چه بسا در صورت افراط در بهره‌برداری غیرمتعادل، بی‌عدالتی در دستیابی به سلامت را به دنبال داشته باشند.

نقشه جامع در پاسخ به نیاز سلامت و در راستای حرکت علمی کشور به عنوان مبنای توسعه است که به ارتقاء سطح سلامت جسمانی، روانی، اجتماعی و معنوی آحاد ملت منجر خواهد شد و اهداف اصلی این طرح، عدالت در سلامت در کل جامعه و دستیابی به جایگاه اول سلامت در منطقه است. امید است که با اجرایی نمودن این سند در جهت توسعه علمی سلامت و در راستای تحقق اهداف چشم انداز بیست ساله با الگوی ایرانی-اسلامی گامی مؤثر برداشته شود.

نقشه جامع علمی سلامت دانشگاه علوم پزشکی شاهرود با بهره‌گیری از نقشه جامع علمی و همچنین نقشه جامع علمی سلامت کشور و با استفاده از تجارب سایر دانشگاه‌های علوم پزشکی طراحی شده است و جهت‌گیری اساسی در نقشه جامع علمی سلامت این دانشگاه به گونه‌ای انجام گردیده که ضمن ارتقاء جایگاه علمی دانشگاه، توانمندسازی بخش بهداشت و درمان در سطح منطقه در همه زمینه‌های نیروی انسانی، تجهیزات، دانش و تکنولوژی مبتنی بر پژوهش علمی و متناسب با تغییرات شتابنده در سطح جهان، همسویی و هم‌راستایی را در فعالیت‌های درون بخشی در دانشگاه و همچنین بین بخشی در سطح سازمان‌های منطقه-ای فراهم نموده و حمایت‌های جامعه را به طور عملی در زمینه فعالیت‌های منجر به ارتقای سلامت جلب نماید.

اینجانب وظیفه خود میدانم که از کلیه کسانی که در شکل‌گیری این نقشه مشارکت داشته‌اند، بالاخص از همکاران اندیشمند آقایان دکتر رضا چمن، دکتر سید عباس موسوی و آقای احمد خسروی مراتب تقدیر خویش را ابراز نمایم. فرصت را غنیمت شمرده از تمامی همکاران صاحب‌نظر و همه کسانی که دغدغه سلامت جامعه را دارند، بررسی منتقدانه این سند را درخواست می‌نمایم تا انشاءالله در ادامه مسیر بتوانیم از پیشنهادات و رهنمودهای سازنده همه ذینفعان سلامت و صاحبان اندیشه نهایت بهره را ببریم.

به امید تحقق اهداف نقشه جامع علمی سلامت در سطوح ملی و منطقه‌ای.

دکتر محسن اعرابی

رئیس دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

فهرست مطالب

۱	پیشگفتار.....
۳	کلیات و مبانی نقشه جامع علمی سلامت.....
۷	تعریف واژگان.....
۸	اهمیت و ضرورت تدوین نقشه جامع علمی سلامت:.....
۸	مراحل تدوین نقشه جامع سلامت دانشگاه علوم پزشکی شاهرود:.....
۹	چشم انداز.....
۱۰	ماموریتها.....
۱۰	ارزشها.....
۱۰	هدف غایی دانشگاه.....
۱۰	اهداف راهبردی.....
۱۱	سیاست‌های اتخاذ شده در نقشه جامع علمی.....
۱۱	سیاست‌ها.....
۱۲	توسعه و نهادینه شدن رویکرد علمی در کلیه سطوح دانشگاه علوم پزشکی.....
۱۲	ارتقاء هنجارها و فرهنگ سلامت عمومی با استفاده از الگوهای اسلامی- ایرانی.....
۱۲	بسط و گسترش تحقیقات کاربردی در عرصه‌های گوناگون نظام سلامت.....
۱۲	بهبود و ارتقاء فرایندهای تخصیص منابع مالی و تجهیزاتی.....
۱۳	افزایش ظرفیت تولید دانش.....
۱۳	انتشار و به اشتراک‌گذاری دانش حاصل از پژوهش با کلیه ذینفعان.....
۱۳	توسعه منابع انسانی.....
۱۳	توسعه آموزش.....
۱۳	تسهیل و افزایش ظرفیت ارائه خدمات دانشگاه.....
۱۴	افزایش ارتباطات درون و برون سازمانی.....
۱۵	راهبردهای نقشه جامع علمی سلامت.....
۱۵	توسعه و نهادینه شدن رویکرد علمی در کلیه سطوح دانشگاه علوم پزشکی.....
۱۵	ارتقای هنجارها و فرهنگ سلامت عمومی با استفاده از الگوهای اسلامی- ایرانی.....
۱۶	بسط و گسترش تحقیقات کاربردی در عرصه‌های گوناگون نظام سلامت.....
۱۶	بهبود و ارتقاء فرایندهای تخصیص منابع مالی و تجهیزاتی.....
۱۶	افزایش ظرفیت تولید دانش.....
۱۶	انتشار و به اشتراک‌گذاری دانش حاصل از پژوهش با کلیه ذینفعان.....

۱۷	توسعه منابع انسانی
۱۷	توسعه آموزش
۱۷	تسهیل و افزایش ظرفیت ارائه خدمات دانشگاه
۱۸	افزایش ارتباطات درون و برون سازمانی
۱۹	اقدامات مورد نظر در نقشه جامع علمی سلامت
۱۹	توسعه و نهادینه شدن رویکرد علمی در کلیه سطوح دانشگاه علوم پزشکی
۱۹	ارتقای هنجارها و فرهنگ سلامت عمومی با استفاده از الگوهای اسلامی - ایرانی
۲۰	بسط و گسترش تحقیقات کاربردی در عرصه‌های گوناگون نظام سلامت
۲۰	بهبود و ارتقاء فرایندهای تخصیص منابع مالی و تجهیزاتی
۲۱	افزایش ظرفیت تولید دانش
۲۲	انتشار و به اشتراک‌گذاری دانش حاصل از پژوهش با کلیه ذینفعان
۲۲	توسعه منابع انسانی
۲۳	توسعه آموزش
۲۴	تسهیل و افزایش ظرفیت ارائه خدمات دانشگاه
۲۴	افزایش ارتباطات درون و برون سازمانی
۲۷	نظام اجرایی نقشه جامع علمی سلامت
۲۸	هیأت امناء
۲۸	رئیس دانشگاه
۲۸	هیأت رئیسه
۲۹	شورای دانشگاه
۳۰	معاونت آموزشی - پژوهشی
۳۳	معاونت امور بهداشتی
۳۶	معاونت درمان
۳۷	معاونت دانشجویی و فرهنگی
۳۷	معاونت پشتیبانی
۴۱	پیاده سازی، پایش و ارزشیابی نقشه جامع علمی سلامت
۴۲	شاخصهای پایش و ارزشیابی
۴۲	شاخصهای کلان پایش نقشه جامع سلامت
۴۳	شاخصهای علم و فناوری در نظام سلامت
۴۴	شاخصهای توسعه نیروی انسانی
۴۵	شاخصهای توسعه فضای فیزیکی
۴۵	شاخصهای عملکرد نظام سلامت

پیشگفتار

منظور از نقشه در این سند علمی عبارت است از ابزاری که به چهار سؤال کلیدی ذیل پاسخ مناسب می‌دهد:

۱- کجا بوده‌ایم؟ (Where were we?)

۲- کجا هستیم؟ (Where are we?)

۳- به کجا باید برویم؟ (Where are we going?)

۴- چگونه باید برویم؟ (How are we going?)

امیر مومنان علی (ع) در حدیث گهرباری مفهوم فوق‌الذکر را اینگونه بیان فرموده‌اند:

"خدا رحمت کند کسی را که بداند

از کجا آمده است؟

اکنون کجاست؟

به کجا می‌رود؟"